

מדינת ישראל

משרד החינוך
מנהל החינוך הדתי
הפיקוח על היסטוריה ואזרחות בחמ"ד

בס"ד

ט"ז טבת תש"ף
13 ינואר 2020

לימודי היסטוריה בחמ"ד

אל: מנהלים ורכזים להיסטוריה בחמ"ד
מאת: בלהה גליקסברג, מפמ"ר היסטוריה ומפ"א אזרחות בחמ"ד

שלום רב!

הנדון: תכנית תמ"ר – נהלי הצטרפות לשנת תשפ"א

תכנית תמ"ר (=תכנית ממירת בגרות) מאפשרת לבתי ספר המעוניינים בכך, להמיר את בחינת הבגרות בשתי יחידות החובה בהיסטוריה, בלימוד על דרך החקר. ליבה של תכנית החקר הוא להפוך את התלמיד מ"לומד היסטוריה" להיסטוריון בעצמו, זאת הן על ידי הקניית מיומנויות החקר, והן על ידי התנסות בכתיבת עבודות חקר. התלמידים לומדים תכנית לימודים מצומצמת תוך הדגשת ההיבט המחקרי. התלמידים חוקרים נושאים שבחרו תוך שימוש במיומנויות חקר כגון: שאילת שאלות, איתור והערכת מקורות מידע ראשוניים ואקדמיים, הסקת מסקנות וכתיבת עבודה. כמו כן, מושם דגש גם על עבודת צוות ושיתוף פעולה בין התלמידים. התהליך מלווה בהנחיה צמודה של המורה להיסטוריה במשך השיעורים. התכנית מיועדת למורים בעלי מוטיבציה לסחוף את תלמידיהם אל תוך מסע של חקר, על האתגרים הכרוכים בו ועל הרווחים החשובים הטמונים בו. בתוכנית תמ"ר שני מסלולים: מסלול עבודת חקר ומסלול תלקיט חקר. עבודות החקר ותלקיט החקר מתבצעות בסביבת קלאסרום, ועל כן בית הספר צריך להיות בעל תנאים טכנולוגיים מתאימים. הדרישות השונות מופיעות במסמך אבני הדרך. מסמך זה תואם את הנהלים לשנת תש"ף. בהמשך השנה יצא מסמך נהלים לשנת תשפ"א.

[לעיון במסמך 'אבני דרך' לתוכנית תמ"ר יש ללחוץ על הקישור](#)

לפניכם שלבי תהליך ההצטרפות לתכנית תמ"ר:

הצטרפות והפעלה של תכניות ממירות היבחנות בבחינות הבגרות החיצוניות, מחויבת באישור מינהלי ופדגוגי של המזכירות הפדגוגית ובעמידה בנהלים ובלוחות הזמנים המפורטים בנהל הפעלת תמ"ר.

מינהל החינוך הדתי, משרד החינוך, ירושלים 91911. טל' נייד: 050-6282363 פקס' 02-5604018

כתובת אתר "שער הממשלה": <http://www.gov.il>

כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>

bilhagl@education.gov.il

מדינת ישראל
משרד החינוך
מנהל החינוך הדתי
הפיקוח על היסטוריה ואזרחות בחמ"ד

לפניכם תהליכי העבודה וההנחיות להפעלת התוכניות :

שלב א' - פנייה למפמ"ר :

על מנת להגיש מועמדות לתכנית תמ"ר יש למלא את הטופס המקוון הבא **עד לתאריך ג' אדר תש"ף, 28 בפברואר 2020 :** [למילוי המסמך לחץ כאן](#).

שלב ב' - אישור אגף א' לפיתוח פדגוגי

במידה ובית הספר עומד בכל תנאי-הסף שיפורטו להלן, יתקבל אישור עקרוני שבית הספר והמורים מאושרים. להלן תנאי-הסף :

תנאי סף למורה המועמד/ת ללמד בתוכנית תמ"ר :

- 3 שנות ותק בהגשה לבחינות הבגרות בהיסטוריה חמ"ד
- תואר/הסמכה להוראה בתחום הדעת
- השתתפות בפיתוח המקצועי של הפיקוח על היסטוריה בחמ"ד בשנתיים האחרונות.

תנאי סף לבית הספר המבקש להצטרף לאחת התוכניות :

- בית הספר ירוק בטוהר הבחינות
- הכרה קבועה של משרד החינוך בציונים הבית ספריים
- ללא שק"ד בית ספרי בשלוש השנים האחרונות בהיסטוריה חמ"ד
- ממוצע ציון בחינת הבגרות (ללא הציון השנתי) בהיסטוריה חמ"ד בבית הספר לא יפחת מ-60
- הקצאת שעות על פי המתחייב בחוזר מנכ"ל : 3 ש"ש בשנה הראשונה ו-4 ש"ש בשנה השנייה
- התחייבות לשמירה על נהלי ההפעלה. התחייבות לשיבוץ רק של המורים שקיבלו אישור להוראה בתוכנית והתחייבותם להשתלב בפיתוח מקצועי ייעודי
- עבודות החקר ותלקיט החקר מתבצעים בסביבת הקלאסרום. על כן בית הספר מחויב לדאוג לסביבה טכנולוגית מתאימה.

האישור יישלח עד י"ז אדר תש"ף ה-13 במרץ 2020.

שלב ג' - התחייבות מנהל בית הספר

חתימת מנהל/ת בית הספר על התחייבות להפעלת התוכנית והקצאת השעות המתחייבות, כפי שמפורט בתנאי-הסף עד ה' ניסן תש"ף ה-30 במרץ 2020.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מנהל החינוך הדתי
הפיקוח על היסטוריה ואזרחות בחמ"ד

שלב ד' - אישור סופי להפעלת התכנית

בתי ספר יציעו תוכנית דו-שנתית בהתאם להנחיות במסמך אבני הדרך, וישלחו לאישור הפיקוח מטלות מפורטות עם מחוונים עד ט"ז אייר תש"ף ה-10 במאי 2020.
קבלת אישור סופי להפעלת התכנית בשנת הלימודים תשפ"א עד ג' סיון תש"ף ה-26 במאי 2020.

שלב ה' - פיתוח מקצועי ייעודי והפעלת התכנית

כל המורים המועמדים להיכנס לתכנית תמ"ר בשנה"ל תשפ"א מחויבים להשתתף בהשתלמות חקר ייעודית בהיקף של 60 שעות:
- 30 שעות במהלך שנה זו (תש"ף). ההשתלמות תתחיל בכנס הלימודים שיתקיים בד' ניסן תש"ף ה-29 במרץ 2020. תכנית מפורטת תישלח למורים הרלוונטיים. כנס זה הינו חובה לכלל המורים המיועדים ללמד בתוכנית תמ"ר.
- 30 שעות במהלך שנה"ל תשפ"א.

בהצלחה!

מאה

העתק: רחלי שיינר, מדריכה ארצית לתכנית תמ"ר, היסטוריה חמ"ד